

Hodnocení diplomové práce
Posudek oponentky

Název práce: Politiky podporující slučování rodinných a profesních rolí v ČR a SR

Autorka: Bc. Lucie Veselá

Konzultantka: Mgr. Miriam Kotrusová, Ph.D.

Aktuálnost tématu: Autorka si ve své práci vybrala poměrně frekventované téma sladování profesních a rodinných rolí. Nový aspekt přináší prostřednictvím komparace ČR a SR.

Cíle práce a jejich naplnění: Hlavním cílem práce je „analýza vybraných zemí, resp. jejich koncepcí včetně realizací rodinných politik se zaměřením na schémata podporující sladování rodinných a profesních rolí.“ (str. 17). Tento cíl byl v práci naplněn.

Metodologie: V práci autorka používá dvě metody - analýzu dokumentů a komparativní metodu. Pro srovnání si vybrala Českou a Slovenskou republiku, jejichž výběr dostatečně vysvětluje. Autorka v metodologii neuvádí sekundární analýzu dat, přestože ji v práci hojně využívá.

Obsah práce: Práce začíná *vymezením výzkumného problému* (str. 6), kdy se autorka zaměřuje zejména na oblasti harmonizace profesních a rodičovských rolí a faktory ovlivňující politiku harmonizace pracovních a rodičovských rolí. Oceňuji, že jsou v práci zmíněny i negativní stránky flexibilizace, i když by si možná zasloužily více prostoru, než jen dvě věty. Text této kapitoly je někdy lehce matoucí, kdy autorka uvádí, že "*Slovensko upustilo od velkorysosti pro velké rodiny,....., se tak přiblížilo k zemím jako.....Francie*" (str.8), přitom ale je Francie známa svou podporou velkých rodin (což autorka dále v práci sama uvádí). Ke kapitole 1 mám jednu výtku, kdy autorka použila identické věty až odstavce jak v úvodu k celé diplomce (str. 4-5), tak pak v kapitole 1 (str. 6 a str. 14). Předpokládám, že magisterský student by měl být schopen stejnou myšlenku popsat jinými slovy (a ne pouze vynechat příslovce a použít identický text). Autorce unikla i chyba, kdy u náboženského složení uvádí špatně procenta, resp. stejnou výši 68,9% u římskokatolického i evangelického vyznání (str.15). Jde o drobnost, ale pokud autorka využívá dané údaje pro svou argumentaci, měla by si text po sobě dvakrát přečíst.

Druhá kapitola obsahuje *Cíl a výzkumné otázky* a třetí kapitola *Metodologii* (viz komentáře výše).

Čtvrtá kapitola je věnována *Teoretickým východiskům*. Autorka vybrala vhodné teoretické koncepty,

konkrétně koncept *welfare state* a *evropeizaci*. Jedna podkapitola je věnována *kritice welfare state a novým typologiím*. Možná by si typologie, které se věnují rodině, zasloužily vlastní podkapitolu, ale na druhé straně i v rámci kritik *welfare state* jsou dostatečně popsány a hlavně všechny relevantní jsou zmíněny. Škoda, že dobrý dojem z kapitoly opět kazí duplicita textu, který najdeme jak na str. 27, tak na str. 32 v následující kapitole *Historický vývoj v oblasti rodinné politiky*, která jinak dostatečně popisuje vývoj na území České i Slovenské republiky.

Šestá kapitola je zaměřena na *Demografický vývoj*. K obsahu samotnému nemám výtek, ale překvapilo mne, že autorka nevyužila pro grafy vhodnější zobrazení v podobě věkové pyramidy. Předpokládám, že větou "*dříve byl sňatek podmínkou, současně spíše výjimkou*" (str. 38), autorka měla na mysli "v současné době", přesto bych současnou situaci nenazvala výjimkou, stále převládá model, kdy se děti rodí vdaným ženám (dle ČSÚ to v roce 2012 bylo 56,6%).

Sedmá kapitola *Komparativní analýza* obsahuje rozsáhlou komparaci České a Slovenské republiky. V tabulce č. 5 (str.51) autorce vypadla nebo je špatně uvedena nějaká informace, protože zde chybí celé jedno pásmo základu daně poplatníka (33 561 - 36 561 €). V přehledu dávek *Systému státního sociálního zabezpečení* mi chybí i další slovenské dávky (str. 51), které jsou relevantní a které by stálo za to alespoň zmínit (Príplatok prídavku na dieťa, Príplatok k príspevku pri narodení, Príspevok rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá) a které jsou přehledně uvedené na stránkách Ministerstva práce, sociálních věcí a rodiny Slovenskej republiky. Obecně má autorka v kapitole neujednocenou terminologii pro případ Slovenské republiky, kdy v textu práce zaměňuje termíny mateřská (materská) s mateřskou dovolenou (materská dovolenka), v tabulce 7 (str. 55) pak uvádí český termín PPM. Podkapitola *7.3.4 Rodičovský příspěvek* by si zasloužila alespoň jednu dvě věty na úvod a ne pouze tabulku bez komentáře. Pokud autorka srovnává a používá ke komparaci číselné údaje, měla by v nich být přesná, předpokládám, že v tabulce 11 nesrovnávala 220 000 Kč za ČR se 199 € za SR, ale, že údaj za SR je výše dávky měsíčně. V podkapitole *7.3.6 Příspěvek na bydlení* jsou uvedeny podmínky a výše příspěvků na bydlení pro Slovenskou republiku (str. 59), přesto je v grafu 8 (na str. 56) jejich výše nulová. Je jejich celková výše opravdu tak nízká, že se do grafu nepromítne? Odkud autorka čerpala informace o Slovenské republice? V podkapitole *7.3.8 Shrnutí* autorka uvádí, že ČR je ve svých dávkách štedřejší, ale dojít k závěru pouze na základě absolutních čísel mi přijde krátkozraké, zajímavější by bylo srovnat i dávky přepočtené na občana. V podkapitole *7.4 Opatření pracovníprávní povahy* autorka uvádí "*Alternativní pracovní úvazky*

nemohou využívat v ČR ani ženy starající se o dítě do 15 let v domácnosti." Ale ženy i starající se o děti do 15 let alternativní úvazky využívají, autorka sama daný údaj uvádí v tabulce obrázku č.3 (str.61), dokonce výrazně více než v SR. To, že je využívají z různých důvodů omezeně v porovnání třeba s EU je druhá věc a může být předmětem další analýzy, z jakých důvodů. Některé z nich autorka v dalších podkapitolách sama zmiňuje, i když z řady z nich není z textu zcela jasné, o který stát zrovna jde, a působí, že popisují pouze situaci v jednom státě. Ztrácí se tak aspekt komparace. Obdobně by autorka měla v rámci komparace uvádět u obou států srovnatelná data, pokud je to možné, tj. pokud v případě Slovenska uvede, že *"Mateřské školy sice mohou přijímat i dvouroční děti, pro nedostatek kapacit však upřednostňují děti starší."* (str.66), měla by se podobná informace objevit i v případě ČR.. V kapitole 7.5.2 chybí údaje o Slovenské republice s výjimkou jedné tabulky. V poslední kapitole *Závěr* autorka shrnuje poznatky z předchozí komparace.

Formální úprava práce: Studentka v práci prokazuje stylistickou dovednost, text je správně zformátovaný a citace odpovídají normě. V práci je pouze několik překlepů, které mění nebo znesnadňují smysl vět (např. str. 16,18,28).

Celkové hodnocení práce: I přes zmíněné výhrady je předložená práce zcela v souladu s požadavky na diplomovou práci. Z výše zmíněných důvodů doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako „dobrou“.

V Praze dne 9. 6. 2013

Ing. Mgr. Olga Angelovská
oponent práce